

- 1945-1991 роках : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. пед. наук : спец. 13.00.02. «Теорія та методика навчання» / В.Є. Прокопчук. – К., 1993. – 18 с.
10. Слостенин В.А. Профессионализм учителя как явление педагогической культуры / В. А Сластьонін // Педагогическое образование и наука. – 2004. – №5. – С. 4-16.
 11. Стешенко В.В. Використання компетентнісного підходу при складанні галузевого стандарту освітньо-кваліфікаційної характеристики професійної підготовки вчителя технологій / В.В. Стешенко // Вісник Чернігівського національного педагогічного університету : Серія «Педагогічні науки». – Чернігів, 2011. – Вип. 88. – С 215-218; Стешенко В.В. Система компетенцій в освітньо-професійній програмі підготовки вчителя технологій / В.В. Стешенко // Науковий часопис НПУ імені М.П. Драгоманова. Серія 13. Проблеми трудової і професійної підготовки : зб. Наукових праць. – К. : Вид-во НПУ імені М.П. Драгоманова, 2011. – Вип. 6. – С. 190-195.
 12. Шарко В.Д. Методична підготовка вчителя фізики в умовах неперервної освіти : монографія / В.Д. Шарко. – Херсон : Видавництво ХДУ, 2006. – 400 с.

Н. Гусак

*кандидат педагогічних наук, викладач спеціальних дисциплін
Красноармійського педагогічного училища*

УДК 378.14

МОДЕРНІЗАЦІЯ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ТРУДОВОГО НАВЧАННЯ ЗА ДОПОМОГОЮ ПРОЕКТНОЇ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ

У даній статті висвітлюються питання підготовки майбутніх вчителів трудового навчання через проектно-технологічну систему, її значимість і необхідність у змісті навчально-виховного процесу сучасної школи.

Ключові слова: *трудове навчання, трудова підготовка, проектно-технологічна діяльність, проектна технологія.*

Н. Гусак

*кандидат педагогических наук, преподаватель специальных дисциплин
Красноармейского педагогического училища*

МОДЕРНИЗАЦИЯ ПОДГОТОВКИ БУДУЩИХ УЧИТЕЛЕЙ ТРУДОВОГО ОБУЧЕНИЯ С ПОМОЩЬЮ ПРОЕКТНОЙ ТЕХНОЛОГИИ ОБУЧЕНИЯ

В данной статье освещаются вопросы подготовки будущих учителей трудового обучения через проектно-технологическую систему, ее значимость и необходимость в содержании учебно-воспитательного процесса современной школы.

Ключевые слова: *трудоое обучение, трудовая подготовка, проектно-технологическая деятельность, проектная технология.*

N. Husak

Ph.D., professor of special disciplines Krasnoarmeysky pedagogical school

MODERNIZATION PREPARATION OF FUTURE TEACHERS OF LABOR TRAINING BY DESIGN TECHNOLOGY TRAINING

This article highlights the issues of training future teachers of labor through the design and technological system, its importance and the need for the content of the educational process of the modern school.

Keywords: *job training, work preparation, design and technological activities, the project technology.*

Постановка проблем в загальному вигляді. У галузевій концепції розвитку неперервної педагогічної освіти (2013) наголошується на тому, що висока якість освіти має бути забезпечена шляхом модернізації її змісту, який повинен відповідати дійсному стану економіки, техніки й технології в країні. Кардинальні зміни, що відбуваються в системі освіти сучасної школи, охоплюють майже всі аспекти її функціонування та вимагають від учителів суттєвого підвищення рівня викладання. Зокрема, сучасній школі потрібен вчитель «нової формації», якому притаманні готовність до роботи в нових умовах, високий рівень загальної й професійної культури, здатність адаптуватись в педагогічних інноваціях.

Все це особливо стосується вчителів трудового навчання, адже сам навчальний предмет у загальноосвітній школі є найбільш диференційованим за змістом. Аналіз шкільної практики свідчить, що однією з визначальних рис педагогічної діяльності передових вчителів є їх уміння використовувати дані сучасної педагогічної науки в навчально-виховному процесі, творчо підходити до розв'язання різних педагогічних проблем.

Реалізуючи зміни у підходах до технологічної підготовки школярів, постає проблема адекватності підготовки вчителів трудового навчання. На жаль, педагоги-початківці, хоча і мають солідну теоретичну підготовку, часто відчують невпевненість, не здатні до роботи в умовах, які потребують високого загальноосвітнього й професійного рівня, багатозальної спрямованості. Як не прикро констатувати, підготовка майбутніх вчителів трудового навчання у більшості ВНЗ зводиться до того, що педагоги (в тому числі й представники молодого покоління), навчають своїх студентів за традиційними формами та методами, так, як їх самих колись вчили. Крім того, в більшості випадків те, що читається сьогоднішнім студентам – це вже вчорашній день. Через те молоді педагоги, починаючи працювати з учнями, найчастіше запроваджують той стиль, ті форми і методи навчання, якими навчали їх самих. Це підтверджує думку про те, що «... існуючий тип навчання сприяє підготовці пасивних виконавців» [6, 47]. Саме тому підготовка майбутніх учителів у ВНЗ сьогодні потребує відповідної модернізації.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Відомо, що молодий учитель – учорашній студент – має бути здатним зразу ж нести в школу нові ідеї, нові підходи до роботи з дітьми. Розробка шляхів і методів підвищення ефективності підготовки вчителів трудового навчання у вищих навчальних закладах є одним із головних завдань сучасності. Ця проблема носить як педагогічний, дидактичний, так і соціокультурний характер. Для того, щоб «вчитися було цікаво» як учням, так і самому вчителю, йому слід мати чітке бачення свого предмета і його ролі в розвитку й формуванні дитини. З метою підвищення ефективності навчального процесу у сучасній школі вже впроваджено проектну технологію навчання. Окрім того, слід мати на увазі, що студент буде розвиватися як педагог тільки тоді, коли і його професійна підготовка буде здійснюватися за допомогою сучасних педагогічних технологій, зокрема тієї ж проектної.

Формулювання цілей статті. Мета статті – розкрити можливості модернізації процесу підготовки майбутніх учителів трудового навчання за допомогою проектної технології навчання.

Виклад основного матеріалу. Сьогодні, як ніколи, вчитель трудового навчання повинен вміти організовувати творчі проекти, створюючи умови для розвитку в учнів самостійності, креативності, комунікабельності, творчості, критичного мислення. Саме творча проектна діяльність школярів на уроках трудового навчання сприяє технологічній освіті, формуванню технологічної культури підрастаючого покоління. Це допоможе учням інакше поглянути на навколишнє середовище, раціональніше використовувати наявні ресурси, примножувати природні багатства і людський потенціал. Проектний метод навчання при його умілому застосуванні по-справжньому дозволяє виявляти і розвивати особистість, її здібності. Тому одним із завдань вищої школи є підготовка студентів до проектної діяльності учнів: здійснення досліджень, висування гіпотез, участь у дискусіях, проведення експериментів, написання наукових та методичних робіт. Але, перш за все, слід організувати таку ж проектну діяльність в навчанні самих студентів.

Проектна діяльність студентів – це форма активної навчально-пізнавальної діяльності, яка полягає у вмотивованому досягненні свідомо поставленої мети щодо створення творчих проектів. В процесі проектної діяльності розвиваються загальні та спеціальні здібності студентів, формується проектна культура вчителя [7, 34].

Р. Галустов і М. Зубов у своїх дослідженнях визначили, що в процесі проектування студенти певною мірою можуть застосувати на практиці отримані знання. На думку В. Гузєєва, проектне навчання активізує справжнє навчання, тому що воно: особистісно-орієнтоване; використовує багато дидактичних підходів; підтримує педагогічну мету на всіх рівнях; дає змогу навчитися на своєму досвіді та досвіді інших; приносить

задоволення, тому що можна побачити продукт своєї власної праці.

Слід зазначити, що основне завдання проектної технології навчання студентів – навчання здобувати самостійно знання, вміння застосовувати їх для розв'язання нових пізнавальних і практичних завдань. Виконуючи творчі проекти, майбутні фахівці навчаються самостійно приймати рішення, визначати нагальні проблеми та знаходити шляхи їх подолання. Основні принципи організації проектної діяльності студентів: самостійність діяльності, набуття компетентності, добровільність, стимулювання творчої діяльності, недопущення перевантажень суб'єктів навчального процесу. Викладачі повинні дотримуватись основних вимог до організації проектної діяльності студентів: наявність значущої в життєвому, дослідницькому та творчому плані проблеми; практична й пізнавальна значущість передбачуваних результатів; використання дослідницьких методів.

Слід підкреслити, що основа проектно-технологічної діяльності – спільна творча праця викладачів і студентів, яка є однією з частин моделі педагогічного процесу, зорієнтованої на особистісне зростання студентів та професійно-особистісне – викладачів. Проведений нами аналіз теоретичної та методичної роботи, узагальнення досвіду роботи викладачів дають підстави стверджувати, що питання спільної творчої діяльності студентів і викладачів щодо проектно-технологічної підготовки потребують більшого дослідження.

За дидактичну основу проектно-технологічної підготовки студентів в особистісно-орієнтованому процесі викладачі зазвичай обирають форму ідей. Ідея стає фактором, який утворює систему в ланцюжку «ідея-мета-результат». Ідеї можуть бути виражені стисло, об'ємно, практично, і завдяки цьому процес інтеріоризації професійних знань у студентів помітно прискорюється. Вони синтезують знання, здобуті з різних джерел. Практичне використання педагогічних ідей у професійній проектно-технологічній підготовці майбутніх учителів трудового навчання тільки переконує їх у дієвості цих ідей. Ідеї стають інструментом, особистісним надбанням студентів, задають загальну спрямованість діяльності викладача. Специфіка педагогічної діяльності така, що ідеї проявляються і засвоюються опосередковано. Самі по собі вони не можуть втілитися у практичні дії, але впливають на вибір способу дій, стратегічних напрямів спільної творчої діяльності студентів і викладачів в особистісно-орієнтованому освітньому процесі. Внутрішніми мотивами при цьому є: фундаментальні потреби студента в отриманні професійних знань, умінь та навичок, трансформовані в педагогічну сферу, в бажанні студентів отримати від викладача максимум знань у спільній творчій діяльності, професійному зростанні викладача.

Проектно-технологічна підготовка неможлива без різнорівневих,

диференційованих завдань з можливістю вибору завдань і значущих для студента способів їх розв'язку. Диференційованими за рівнем мають бути проекти, над якими працюють студенти. Викладачам варто звернути увагу на добір різних за видами проектів, особливості впровадження їх у навчальний процес та доцільне поєднання традиційних і інтерактивних методів навчання.

Висновки. Таким чином, стає зрозумілим, що організація проектної діяльності майбутніх учителів трудового навчання може й повинна стати шляхом покращення їх професійної підготовки. Результатом такої підготовки має бути творча самореалізація студентів і викладачів в освітньому процесі, що відповідно проявиться у створенні нових освітніх і педагогічних продуктів, а також їх здатність до взаємної творчої проектно-технологічної діяльності.

Перспективи подальших досліджень убачаються в розробці методики реалізації проектної технології на всіх заняттях зі студентами.

Література

1. Архангельский С.И. Учебный процесс в высшей школе. Его закономерные основы и методы: Учеб. пособие / С.И. Архангельский. – М. : Высшая школа, 1980. – 368 с.
2. Долженко О.В., Шатуновский В.Л. Современные методы и технология обучения в техническом вузе: Метод, пособие / О.В. Долженко, В.Л. Шатуновский. – М. : Вышш. шк., 1990. – 191 с.
3. Лернер И.Я. Процесе обучения и его закономерности / И.Я. Лернер. – М. : Знание, 1980. – 96 с.
4. Мегем Є. Спільна творча діяльність викладачів і студентів – основа проектно-технологічної підготовки / Є. Мегем // Вища освіта України – 2005. – №4. – С. 34.
5. Скаткин М.Л., Краевский В.Л. Содержание общего среднего образования: Проблемы и перспективы / М.Л. Скаткин, В.Л. Краевский. – М. : 1981. – 198 с.
6. Удосконалення підготовки вчителя загальнотехнічних дисциплін: Монографія // Тхоржевський Д.О., Андріяшин В.І., Антонів Т.М. та ін. / за ред. Тхоржевського Д.О. - К. : КДШ, 1992. – 72 с.
7. Янушкевич Ф. Технология обучения в системе высшего образования / пер. с пол. О.В. Долженко. – М. : 1986. – 135 с.

В. Пристинський

кандидат педагогічних наук, доцент кафедри теоретичних і методичних основ фізичного виховання і реабілітації Донбасського державного педагогічного університету